

UCHWAŁA NR LXIV.387.2023

RADY GMINY RADECZNICA

z dnia 28.12.2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu tj. [Dz.U. z 2023 r. poz. 2151](#)) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 roku poz. 1939) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Radecznica

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.**

I. Wprowadzenie

II. Podstawa prawna

III. Diagnoza potrzeb środowiska Gminy Radecznica

IV. Cele działań na płaszczyźnie profilaktyki alkoholowej i narkotykowej

V. Formy realizacji

VI. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

VII. Źródła finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

VIII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zasady wynagradzania.

I. Wprowadzenie

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 zwanego dalej „NPZ”, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych; na mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kompetencje do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej i wpisując się w cel strategiczny Narodowego programu Zdrowia – ma promować zdrowy i aktywny styl życia w lokalnej społeczności. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki nadużywania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych.

II. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1249 ze zm.)

Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1608)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 poz. 642)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz.U. z 2023 r . 1870)

Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 227).

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Radecznica na lata 2017-2026.

III. Diagnoza potrzeb środowiska Gminy Radecznica

Gmina Radecznica, według stanu na 30.09.2022 r. liczy - 5339 mieszkańców .

Dostępność napojów alkoholowych:

Ogółem w Gminie Radecznica na dzień 30 września 2023 r. działało 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W roku 2020 – 21, w 2021 – 20, 2022 r. - 19 .

Liczba punktów sprzedaży z roku na rok maleje.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2020 - 264 mieszkańców, 2021 - 273 mieszkańców, na 2022 r. – 286 mieszkańców, na 30 września 2023 r. – 314 mieszkańców.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że z ogólnej liczby rodzin, jakie korzystały z pomocy materialnej w roku 2023 – 7 rodzin objęto tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

W Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Radecznicy, w roku 2023 na leczeniu przebywało 3 pacjentów z naszej gminy.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radecznicy od początku 2023 roku wpłynęło 11 nowych wniosków od członków rodzin, z GOPS-u, Policji z prośbą o interwencje w związku z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców naszej gminy.

Komisja podejmowała liczne działania zmierzające do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego przez klientów. W efekcie podejmowanych działań 2 osoby podjęły leczenie odwykowe.

Ponadto nie stwierdzono przypadków nadużywania innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców naszej gmin. Potwierdzili to na podstawie statystyk, przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Zamościu podczas debaty społecznej w dniu 23.11.2023 r. "Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ".

Analiza SWOT wypracowana na potrzeby Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w zagrożeniach /Strategia ... str. 50/ wykazała m.in. wysoką tolerancję społeczeństwa na alkoholizm w naszej gminie oraz wzrastającą liczbę różnego rodzaju uzależnień.

W związku z tym zachodzi potrzeba prowadzenia szeroko pojętej edukacji społecznej w tym zakresie oraz intensyfikacja działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

IV. Cele działań na płaszczyźnie profilaktyki uzależnień:

1. Zwiększenie dostępności leczenia i terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

V. Formy realizacji

1. Zwiększenie dostępności leczenia i terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

a) Finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz opłacenie kosztów sądowych i pocztowych.

b) posiedzenia GKRPA mające na celu udzielanie wsparcia osobom uzależnionym i członkom ich rodzin

- podejmowanie działań motywujących klienta do podjęcia leczenia odwykowego

- prowadzenie aktualnej bazy placówek poradnictwa i leczenia odwykowego

- udzielanie informacji na temat pomocy prawnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

c) współpraca z pracownikami oddziału terapii uzależnień, doposażenie placówek, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz profilaktyki uzależnień

2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą. Wspieranie osób pracujących na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy:

a) interwencje w ramach procedury „Niebieskie Karty” i praca w Gminnym Interdyscyplinarnym Zespole ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

b) finansowanie udziału ludzi pracujących na rzecz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w naradach, konferencjach, szkoleniach, warsztatach, imprezach integracyjnych mające na celu doskonalenie zawodowe oraz wsparcie psychospołeczne zapobiegające wypaleniu zawodowemu,

c) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, przewodników, ulotek, broszur, plakatów na potrzeby: GKRPA, GOPS, GCKSiT, Policji, Parafii, szkół, oddziału terapii uzależnień.

d) udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych wspierających rodzinę

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży:

a) wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu i promocja zdrowego stylu życia, organizacja bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży w dni wolne od zajęć szkolnych, organizacja zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów i turniejów sportowych,

b) realizacja programów profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom dla dzieci i młodzieży, nauczycieli oraz rodziców uczniów placówek oświatowych gminy,

c) działalność informacyjno-edukacyjna,

d) aktywny udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących alkoholu, narkotyków, przemocy oraz uzależnień od zachowań behawioralnych.

e) monitoring i diagnoza problemów uzależnień na terenie gminy,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień:

a) programy i przedsięwzięcia profilaktyczno-zdrowotne i inne działania wspierające abstynencję promujące aktywny styl życia, twórczość ludową i wartości chrześcijańskie przeznaczone w szczególności dla osób samotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,

b) organizacja zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów, zawodów i turniejów sportowych,

c) zorganizowanie szkoleń dla członków GKRPA; dla sprzedawców napojów alkoholowych.

d) kultywowanie obrzędów i tradycji ludowych.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o reklamie i zasadach sprzedaży alkoholu oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Współpraca przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkotykowych wymaga współdziałania szeregu instytucji: oświaty, stowarzyszeń, kościoła, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z alkoholem i narkotykami.

W Gminie Radecznica rozwiązywaniem tych problemów zajmują się:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. NZOZ Ośrodek Zdrowia w Gorajcu
4. S.P. Wojewódzki Szpital Psychiatryczny w Radecznicy
5. Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy
6. Szkoły Podstawowe z terenu Gminy w : Czarnymstoku, Gorajcu, Radecznicy i Zaburzu.
7. Szkolne Kluby Sportowe
8. Stowarzyszenia i Kościoły
9. Komisariat Policji w Szczebrzeszynie
10. Inne podmioty, którym zlecana jest realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

VII. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W budżecie gminy na rok 2024 zaplanowano na realizację zadań określonych w niniejszym programie kwotę 76.000 zł

VIII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja w szczególności:

- opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy;
- motywuje do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego przez osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu;
- podejmuje działania zmierzające do zastosowania leczenia odwykowego oraz decyduje o skierowaniu wniosku do sądu.
- podejmuje interwencję w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13(1) i 15 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151)
- uczestniczy w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych w ramach wyżej wymienionego Zespołu.

Komisję w pracach w/w Zespołu i grupy roboczej reprezentuje jej przewodniczący(a), a w przypadku nieobecności przewodniczącego – zastępca.

Zasady wynagradzania.

Członkowie GKRPA w Radecznicy otrzymują wynagrodzenie płatne ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu:

- 1) **członkowie:** 200 zł brutto (za każdy udział w posiedzeniu Komisji)

2) **przewodniczący(a)**: 250 zł brutto (za zainicjowanie i każdy udział w posiedzeniu komisji
Podstawą wypłaty świadczenia jest podpisana osobiście lista obecności na posiedzeniu Komisji.